

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/81/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817209297
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7817209297.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. advokátkou JUDr. Barborou Korenecovou, Slnecná 765/3, Malinovo proti žalovanej: U. G., U.. X.X.XXXX, bytom Š., O. XX, o zaplatenie 308 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 29.12.2017, č.k. 15Csp/226/2017-42

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom označeným v záhlaví zamietol žalobu a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 308 € s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že so žalovanou uzavrel zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 1.10.2012 podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovanú zmluvu a poskytol úver žalovanej vo výške 500 €. Zo zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami sporu mal súd preukázané, že žalovaná bola označená ako fyzická osoba a identifikovaná rodným číslom. Žalobca ako veriteľ sa zaviazal poskytnúť úver vo výške 500 € a žalovaná ako dlžníka sa zaviazala zaplatiť úver zvýšený o poplatok vo výške 484 €, celkovo v sume 984 € v dvanástich mesačných splátkach po jednej splátke vo výške 82 € počnúc dňom 10.11.2012. Výška RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 304,10 %. Zmluva bola podpísaná dňa 1.10.2012. Žalovaná a žalobca uzavreli taktiež dve žiadosti o úpravu splátkového kalendára, a to žiadosť uzavretú dňa 4.4.2013 a žiadosť uzavretú dňa 28.10.2013, pričom v oboch žiadostiach požiadala žalovaná o úpravu splátkového kalendára o jeden mesiac.

3. Súd vec právne posúdil podľa § 52 a nasl., § 101 Občianskeho zákonníka, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a konštatoval, že žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, preto bol v zmysle ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa povinný prihliadnuť na premlčanie z úradnej povinnosti (ex off) bez toho, aby sa žalovaná premlčania dovoľávala v zmysle Občianskeho zákonníka. Žalobca uplatnil svoj nárok podaním žaloby dňa 20.9.2017. Vychádzajúc z ustanovení predmetnej zmluvy uzavrel, že lehota splatnosti nastala dvanásť mesiacov od prvej splátky, ktorá bola určená dňom 10.11.2012, t.j. dňom 10.11.2013. Žiadosťami o úpravu splátkového kalendára došlo k predĺženiu lehoty splatnosti o 2 mesiace, t.j. dlh sa stal splatným dňa 10.1.2014. Na základe takto zisteného skutkového stavu potom súd dospel k záveru, že právo žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy sa premlčalo v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe, keď na premlčanie uplatneného nároku žalobcu súd prihliadol z úradnej povinnosti v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., kedy v dôsledku premlčania práva žalobcu mu nebolo možné priznať uplatnený nárok a to aj bez ohľadu na to, že žalovaná nevzniesla námietku premlčania, z ktorého dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca na základe odvolacieho dôvodu podľa § 356 ods. 1 písm. h/ CSP (správne podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP - poznámka odv. súdu), teda pre nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch odvolania namietal závery súdu prvej inštancie (v odseku 13. odôvodnenia rozsudku), o tom že žalovaná dôvodne vzniesla námietku premlčania, keďže z vykonaného dokazovania vyplýva, že posledná splátka úveru bola splatná dňa 28.9.2013, pričom žaloba bola doručená súdu dňa 11.4.2017, teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, z ktorého dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol. K uvedenému poukázal na to, že splatnosť dlhu môže byť určená dohodou, právnym predpisom alebo rozhodnutím príslušného orgánu, pričom medzi žalobcom a žalovanou k takejto dohode došlo v článku 4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Žalovaná v dôsledku svojej platobnej neschopnosti žalobcu požiadala o posun splátkového kalendára. Žalobca mal teda v úmysle riešiť spory zo zmluvy mimosúdne a vyhnúť sa omeškaniu dlžníka. Žalobca predmetným žiadosťiam vyhovel a konal tak v dobrej viere, že žalovaná bude následne plniť svoje záväzky.

5. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 prvá veta CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Odvolací súd sa v rozsahu námietok vymedzených v odvolaní žalobcu a predovšetkým v intenciách aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zaoberal správnosťou právneho posúdenia danej veci súdom prvej inštancie.

8. Dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, ku ktorému súd prvej inštancie prihliadal ex offo podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Dňa 7. februára 2018 však Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

9. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinné a súd bol povinný toto ustanovenie aplikovať. Napriek tomu vyššie uvedený nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález Ústavného súdu SR, okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky), predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihliadanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny sú pri rozhodovaní viazaný nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

10. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. októbra 2006, sp. zn. PL. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú

ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadá, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

11. Z vyššie uvedených dôvodov, a to pre protiústavnosť ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré súd prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom nároku v danom spore aplikoval, odvolací súd nemohol potvrdiť rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny (§ 387 ods.1 CSP). Bol preto daný dôvod na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že odvolacia námietka žalobcu k odseku 13 odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku je irelevantná. V posudzovanom prípade žalovaná nevzniesla námietku premlčania. Žaloba s prílohami bola žalovanej doručená dňa 31.10.2017 (na č.l. 34 spisu), k žalobe sa však a ani neskôr žalovaná nevyjadrila. Rovnako je nepravdivá a teda nesprávna námietka, že žaloba bola podaná súdu dňa 11.4.2017. Zo spisu totiž vyplýva, že žalobca svoj nárok uplatnil žalobou doručenou súdu dňa 20.9.2017. Okrem uvedeného obsahom žalobcom namietaného odseku 13 napadnutého rozsudku je (len) citácia ust. § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka.

13. Vzhľadom k tomu, že výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie je súvisiacim výrokom (§ 379 písm. a/ CSP), odvolací súd súčasne so zrušením výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, zrušil aj výrok o trovách konania. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).